

Windenergie in Brussel

Utopie of realiteit?

Els Ampe Vlaamse Club 20 september 2010

Klassiekers

Klassiekers

Windenergie in de stad?

Imagine...

Imagine...

Zero energy house San Francisco 07

Imagine...

Imagine...

Industriegebouw

Imagine...

The RAZOR London

Imagine...

Imagine...

BAHREIN WORLD TRADE CENTER

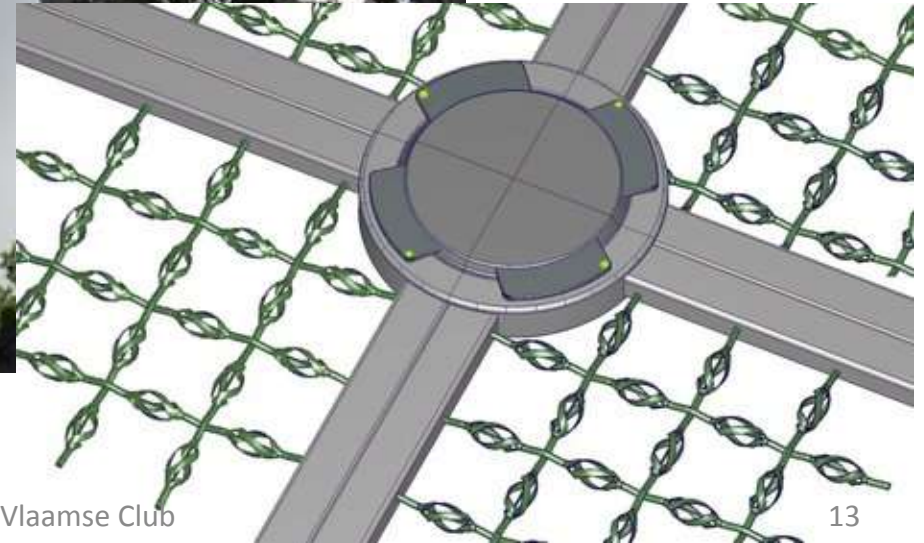
Imagine...

COR building Miami

Imagine...

NANO VENT SKIN CONCEPT

Imagine...

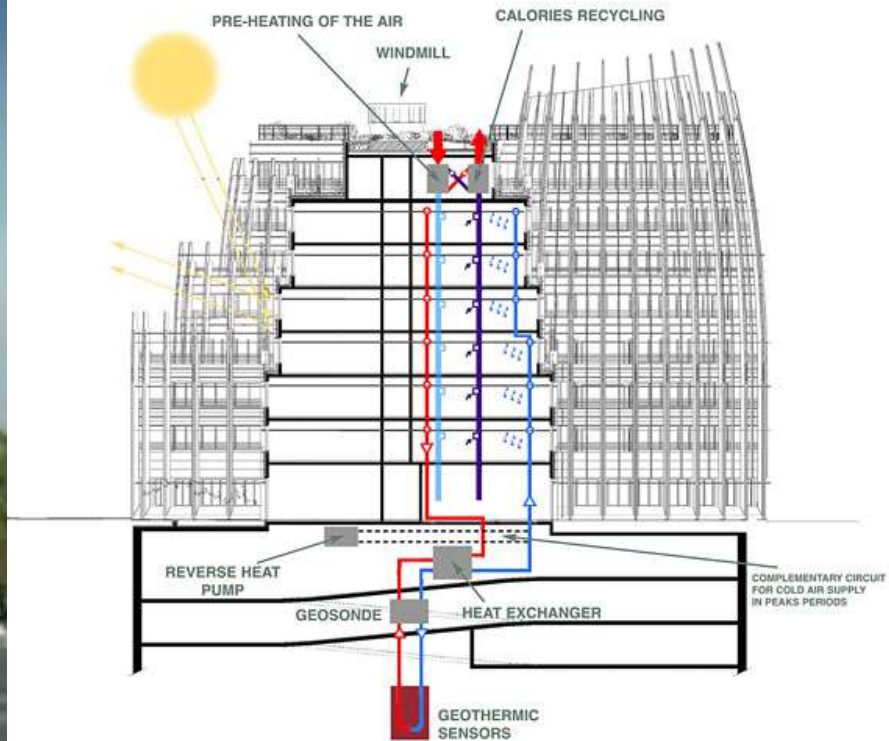

Imagine...Brussels

GREEN SQUARE BRUSSELS VIZZION ARCH

cold air needs in the summer

Imagine...Brussels

Renove Electric Ganshoren

Van soorten...

- Lifttorenen

20/09/10

Els Ampe - Vlaamse Club

Van soorten...

- Weerstandsrotoren

Waarom windenergie?

- Onafhankelijkheid:
  - afhankelijkheid olie verminderen
  - afhankelijkheid grote bedrijven/overheid verminderen
- Milieu: minder CO₂
- Economie:
  - nieuwe jobs
  - productie waar verbruik

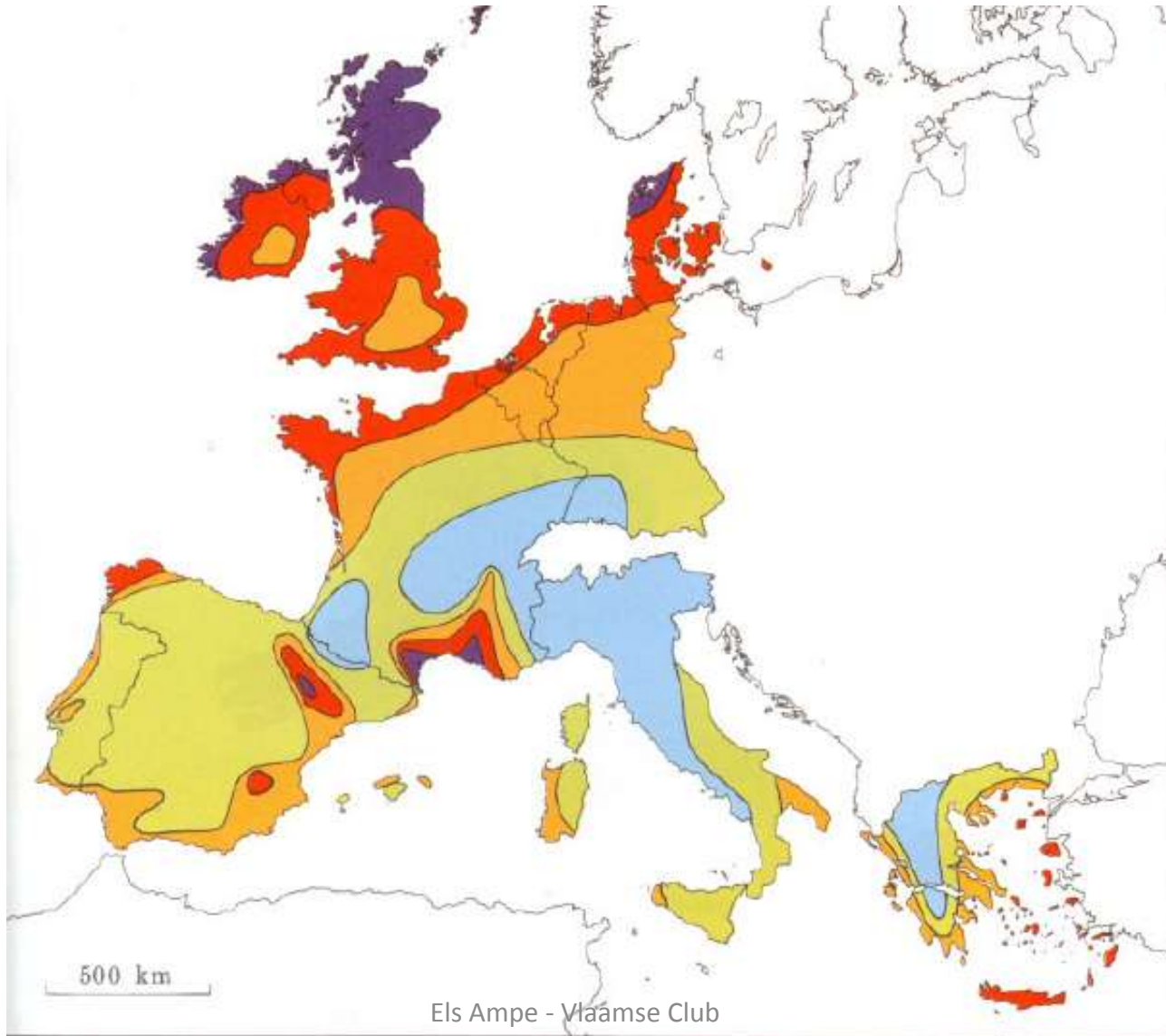
Fysische wetten

- Energie= vermogen x tijdseenheid = kWh
E-verbruik gemiddeld gezin 3500 kWh/jaar
- Energieopbrengst windmolen rechtevenredig met snelheid³ v^3 , tijd t , oppervlak waardoor wind stroomt A en het rendement η
 $E = \eta A v^3 t$

Energie opbrengst

- Energie opbrengst bepaald door:
  - Windsnelheid (tot de 3^e macht)
  - Soort turbine : η en A (lineair)
- Spelen dus een rol:
  - Locatie (want bepaalt windsnelheid v)
  - Turbine type en ontwerp (want rendement η)
  - Turbine afmetingen (A)

Windsnelheid in EU

Wind in België

Sheltered terrain		Open plain		At a sea coast		Open sea		Hills and ridges	
ms ⁻¹	Wm ⁻¹	ms ⁻¹	Wm ⁻¹	ms ⁻¹	Wm ⁻¹	ms ⁻¹	Wm ⁻¹	ms ⁻¹	Wm ⁻¹
> 6.0	> 250	> 7.5	> 500	> 8.5	> 700	> 9.0	> 800	> 11.5	> 1800
5.0-6.0	150-250	6.5-7.5	300-500	7.5-8.5	500-700	8.0-9.0	600-800	10.0-11.5	1228-1800
4.5-5.0	100-150	5.5-6.5	200-300	6.0-7.0	250-400	7.0-8.0	400-600	8.5-10.0	700-1200

Windmolenparken

Voordelen

- Gebieden met hoge windsnelheid v dus hoge Energieopbrengsten
- Regelbaarheid

Nadelen

- Maximale hoogte: technisch en economische grenzen (transport enz)
- Corrosie (zee)
- Lawaai
- Plaatsgebrek
- Hoge onderhoudskosten
- Transportverliezen

Individuele windmolens

Voordelen

- Meer energieonafhankelijkheid
- Opbrengst waar verbruik
- Plaats minder beperkt (kan ook in de stad)

Nadelen:

- Goede locaties vergt studiewerk (kaarten...)
- Beperkte afmetingen dus minder opbrengst
- In de stad: beperkte windsnelheid dus minder opbrengst

Uitdagingen in stad

Windkenmerken:

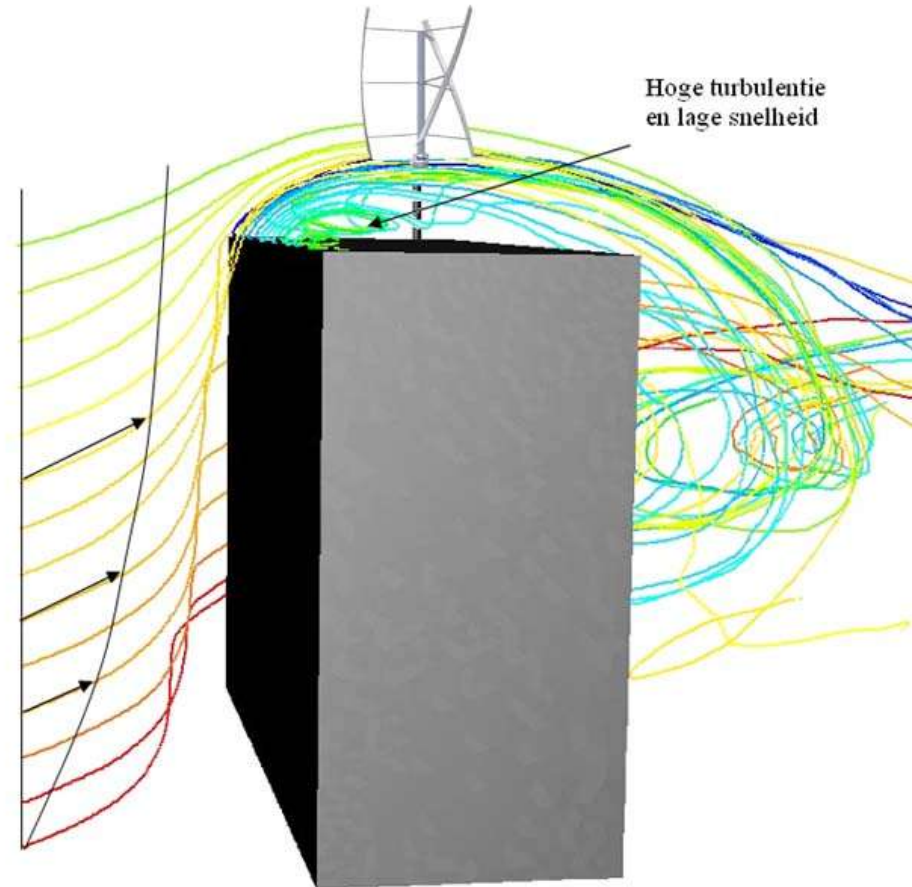
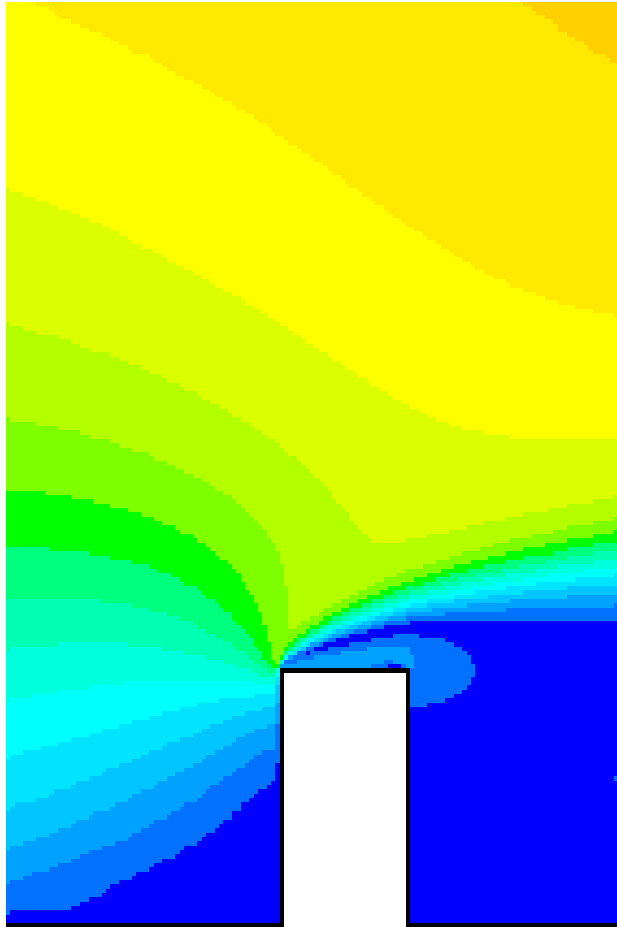
- Ruwheid van het terrein (obstakels)
- Turbulentie & richtingwijziging (beperkte productie & slijtage van onderdelen)

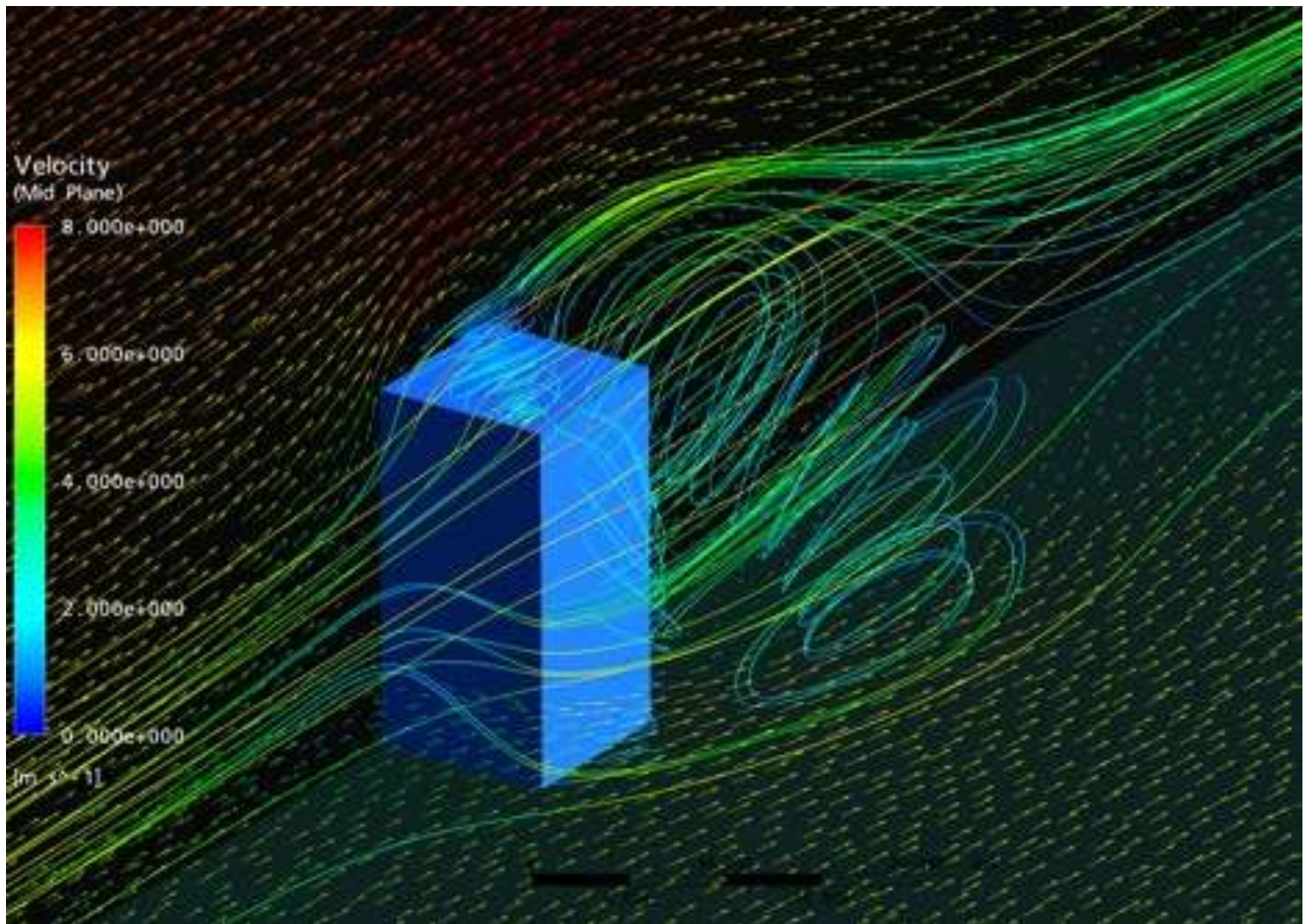
Op de gebouwen :

- Trillingen

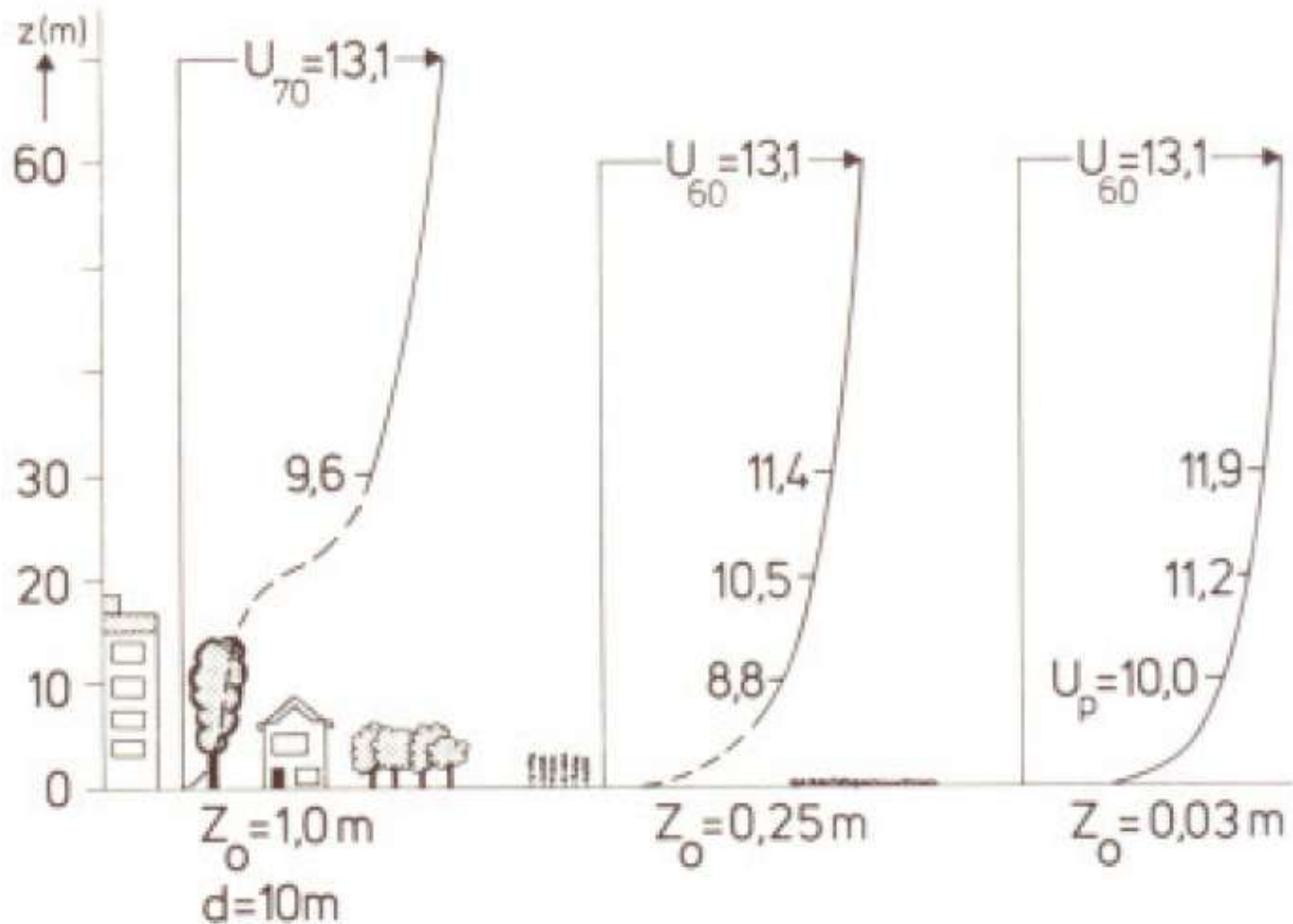
dus windenergie voorzien bij constructie
gebouw!

Wind langs grote gebouwen

Invloed obstakels

Turbulentie

Windsnelheid Brussel

RUWE SCHATTING

In stad:	<i>Gebouw</i>	<i>mast</i>	v_{wind}	<i>Vermogen</i>	<i>Jaaropbrengst</i>	
	[m]	[m]	[m/s]	[W/m ²]	[kWh/m ² .jaar]	
	» > 20		6	3,2	5,9	50
	» > 40		6	4,3	14,3	150

Buitenwijk:

	» > 20		6	4,2	13,3	150
	» > 40		6	5,1	23,4	250

4 m/s is economisch rendabel (zonder subsidies)

€ ?

- Geïnstalleerd/stuk   € 1500 - 3000 /m²
- Jaaropbrengst Brussel +- € 37,50 – 60
- Terugverdientijden   >> 20 jaar

Wat met Brussel?

Mijn parlementaire initiatieven

- 10 jun '08 vraag aan Minister Leefmilieu om mogelijkheden te onderzoeken
- 1 dec '08 colloquium (3E, Vizzion ARCH, Turby)
- 9 dec '08 vraag aan Minister naar stavaza: onderzoek besteld
- 7 nov '09 resultaten studie ULB/ICEDD/CERAA
- 17 nov '09 vraag aan Minister over de resultaten

Studie ULB

- Selectie van 1068 gebouwen (10 à 30 m hoog)
- Hypothese: 10% van electriciteit dr windenergie
- Absorptiecapaciteit Bssls e-netwerk = 93 MW

Resultaten studie +

- Brussel heeft (beperkt) windpotentieel:
Grote windturbines: +- 2,8 to 18 MW
Kleine windturbines: +- 3 tot 15 MW
- 3000 à 5000 windturbines van 3 kW mogelijk

Resultaten studie -

Grote windturbines

- Nabijheid luchthaven Brussel-Nationaal (BHG controlezone Belgocontrol)
- Zeer dichte bebouwing: weinig grote turbines mogelijk:
Geschikte plekken bevinden zich in het ZW van het Gewest (vb Erasmus site Anderlecht, Vorst)

Kleine turbines

- Geringe kennis (nieuwe technologie in B)
- Beperkte kennis over gedrag van de wind in de stad. Vele parameters nog weinig bekend;
  - Geluidsemissies
  - Reële vermogenscurve
  - Interferentie met luchtbevakings- en navigatiesystemen
  - Impact biodiversiteit
  - Stabiliteit, trilling van de gebouwen
- Nog geen reglementering over (~stedenbouw, milieuwetgeving)

Resultaten studie

TO DO

- Proefprojecten opzetten met kleine turbines om installatie in de stad te kunnen evalueren
- Technische studies uitvoeren
- Studies over stabiliteit van netwerken van Sibelga en Elia
- Windmetingen (windkaarten)
- Certificatie (veiligheid)
- Incentives (fiscale aftrek/ premies...)

Conclusie

- Brussel heeft mogelijkheden:
  - Op hoge gebouwen: 3000 à 5000 locaties
  - Langs wegen van de minste weerstand:
    - *Waterwegen*
    - *Autowegen / boulevards*
    - *Spoorlijnen*
    - *Viaducten*
- Meer studiewerk nodig (kennis/windkaarten/stabiliteit...)
- Politieke actie nodig (vergunning/incentives...)

Bedankt !